

Valtuutus In house sidosyksikköjen palvelusopimusten irtisanomiseen

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 87
147/02.08.00.01/2026

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Hallitus antoi 5.2.2026 eduskunnalle esityksen hankintalain uudistamisesta. Hankintalain tarkoituksena on varmistaa julkisten varojen tehokas käyttö ja EU:n kilpailusääntöjen toteutuminen.

Laki julkisista hankinnoista velvoittaa julkisyhteisöt, kuten valtion, hyvinvointialueet ja kunnat, hankkimaan tarvitsemansa palvelut, tavarat ja urakat pääsääntöisesti kilpailuttamalla. Julkisyhteisöt hankkivat myös laajasti keskeisiä, erikoisosaamista vaativia palveluja – kuten talous- ja henkilöstöhallinnon, ICT-palvelujen ja ravitsemuspalvelujen kokonaisuuksia – niin sanottujen sidosyksiköiden eli in house -yhtiöiden kautta. Omistamalla osuuden tällaisesta yhtiöstä kunta voi hankkia palveluja ilman kilpailutusta. Hankintalain uudistamisen myötä sidosyksikön käyttö edellyttäisi jatkossa vähintään 10 prosentin omistusosuutta yhtiöstä.

Toteutuessaan esitys vaikuttaisi merkittävästi kuntien palvelurakenteisiin, palveluiden järjestämiseen sekä kuntien yhteisiin in house -yhtiöihin. Lakimuutos merkitsisi monille kunnille laajoja rakennejärjestelyjä muun muassa ateria- ja ICT-palveluissa sekä taloushallinnon ja kehitysyhtiöiden palveluissa. Kuntaliiton arvion mukaan mekaaninen 10 prosentin omistusraja ei lisää kilpailua, vaan uhkaa hajottaa tehokkaita yhteistyörakenteita.

Kunnille, joiden omistusosuus nykyisissä sidosyksiköissä jää alle 10 prosentin, syntyy tarve järjestää hankintansa uudelleen. Vaihtoehtoina ovat muun muassa uusien yhtiöiden tai kuntayhtymien perustaminen, omistusjärjestelyjen muuttaminen, uudet hankinnat tai palvelujen tuottaminen omana toimintana.

Suonenjoen kaupungilla on useita sidosyksikköjä (**liite**), joiden omistusosuus jää alle 10 prosenttiin. Useiden toimijoiden kanssa on erikseen sovittu palvelujen tuottamisesta erillisen palvelusopimuksen kautta. Näin ollen on sovittuna mm. palvelujen tuottaminen, hinnoittelu ja keskinäinen vastuu. Hankintalain mahdollisen uudistuksen myötä sopimuksen tulevat tavalla tai toisella päätymään ja niiden irtisanominen toteutuu joko omaehtoisesti tai lainsäätäjän velvoittamana. Kaupungilla on myös mahdollisuus nykyisessä epäselvässä lainsäädäntö tilanteessa arvioida itse nykyisten sopimusten merkittävyys ja mahdollinen palvelujen tuottamisen kilpailuttaminen ennakoiden. Tätä tukee mm. palvelujen hinnoittelun mahdolliset muutokset sekä palvelun tuottajien merkittävä henkilöstön vaihtuvuus.

Palvelujen turvaamisen ja ennakoivien ratkaisujen hakeminen edellyttää myös joustavuutta päästä eroon nykyisistä palvelusopimuksista, mikäli kaupungin kokonaisuus tätä edellyttää. Palvelusopimusten irtisanomisajat vaihtelet useista kuukausista jopa vuoteen.

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta, vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä sekä päättää oman toimialansa palvelutuotannon kilpailuttamisesta ja hankinnoista. Mikäli hallintosäännössä ei ole toiminnan ohjaamiseen määräystä, ratkaisulta on silloin kaupunginhallituksella.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginjohtajan ja hänen estyneenä ollessa hallintojohtajan irtisanomaan kaupungin omistamien (In house) sidosyksikköjen palvelusopimuksia, mitkä ovat mahdollisen hankintalain uudistuksen mukaisen alle 10 %:n omistusosuuden alaisia, mikäli se arvioidaan kaupungin kokonaisedun mukaiseksi toimeksi.

Mahdolliset sopimusten irtisanomiset tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.